

# GAZETA KRAKOWSKA

N<sup>ro</sup>. 61.

---

W NIEDZIELE DZIA 30. LIPCA 1797.

---

*Z Paryża d. 5. Lipca.*

Wczorajszy Redaktor mieści w sobie  
co następuje:

” Wszystkie wieści, które o rozpoczęciu nieprzyjacielskich kroków we Włoszech z tyłu przesadzeniami rozpuszczono, kończą się: Że różne części Włoch które armia Francuzka jeszcze zajmowała, podług przedugodnych artykułów pokoju opuściła, i te Austryacka armia osadziła. Z tym wszystkim mieszkańcy kilku okolic, nie kontenci zapewne z wizyty ostatnich, porwali się do broni i kilka wystrzałów dla przeciwnienia się w niścium Austryaków uczynili; lecz ich opór krotko trwał. Zaczynam na złość fabrykantom nowin i lichwiarzom, nie rozpoczęła się na nowo wojna we Włoszech ”

Lord Malmesbury został w Lill 50 wystrzałami z armat powitany.

Minister marynarki Truguet d. 7t. m. następujący list do prezydenta dyrektoryatu napisał:

” Spieszę się, Obywatelu Prezydencie,

donieść Ci, że dywizya jedyna floty Tułońskiej od 2 okrętów o 80, 4 074 armat i kilku fregat pod rozkazami kontradmirała Brueyx d. 28 czerwca na morze wyszła. Wszystko kaze się iak ze strony oficyerów, tak ze strony żołnierzy spodziewać, iż zamierzonego celu zupełnie dopnie. Donoszę Ci także, iż nowy okręt Fraklin od 80 armat z warsztatu Tułońskiego na wodę spuszczone. ”

Jenerał Watrin, i jenerałowie adiutanci Klinger i Becker z jenerałem Hedouville do St. Dominga idą. Jenerał Menou jest jenerałem inspektorem jazdy w armii wewnętrznej, a jenerał Scherer przy armii Renu i Mozeli mianowany.

D. 1 t. m. konwoy z 32 statków wszystkie prawie na rachunek Rzeczypospolitej ładowne, pod okryciem kilku wojennych okrętów z Nant do Brest przybył.

Do Paryża przeznaczony ambasador Turecki z Marsylii do Tulonu przybył, gdzie przy huku armat był przyjmowany. W jego przytomności spuszczaono nowy o-

ret Franklina od 80 armat z Warsztatu. Dla jego uczczenia będzie morska bitwa pod Tulonem prezentowana. Ofiarowano mu wina de la Malque; spoczątku gniewał się na to; ale gdy go zapewniono że to jest likwor krainowy, skosztował go przynajmniej.

Dyrektor Barthelemy miał się szczególnie sprzeciwić, aby Lyon przy terazniejszych tam rozruchach w stanie oblężenia był deklarowany. Deputowany Simeon oznajmił publicznie list, w którym przytacza, iż rzezi w południowej Francji nadto są przesadzone.

Dyrektoryat przed kilką dniami odmienił szrodkową kancelaryą w Lyonie, której członki Kamil Jourdan o niewiadość obwiniał.

W Toulouse, Bordeaux, Rouen &c. obawiają się z powodu terazniejszych klubów rozruchów.

Jenerał Hoche ma się tu już znajdować. Jak słyhać złożył już kommendę nad armią Sambry i Mozy i będzie nad brzegami kommendę znowu miał, przez co pogłoski nowego planu wylądowania odnowione zostały. Zapowniają także, że Hollenderska flotta do północnej Irlandyi wylądować ma, i że powiedzenie tego przedsięwzięcia Francuzkie wylądowanie ułatwi.

Dyrektoryat ma zdać rapport o losie 1200 gal-rowskich więźniów, których dawniej na brzegi Angielskie wysadzono.

Mowią tu że i miasto Rzym będzie z republikanizowane i światowych dyrektorów mieć będzie.

Barthelemy d. 3 pierwszy raz się na publicznej sefsyi dyrektoryatu między swemi kolegami pokazał. Wszystkich

wzrok był na niego obrocony, chociaż ile możności tego unikał.

Kilku konstytucyjnych biskupów wydało do swych plebanów okolniki,zywając ich pierwszych dni sierpnia na concilium do Paryża, dla zaradzenia nieprzyzwoitościom kościoła.

Miasto Lyon nie jest właściwie w stanie oblężenia deklarowane, tylko dyrektoryat dał tamtejszemu komendantowi zupełną moc do użycia środków, iakich tamtejsze okoliczności wymagają.

Jak kupcy na cukier spekulacye robią, tak bankierowie spodziewają się na inskrypcyach miliony zyskać; lecz wczoraj jeden już zbankretował.

W piątek wieczor wsczał się ogień w klasztorze niegdyś Celestynów. Kramarz jeden miał w kościele magazyn oliwy, a w podłe była kowalska kuźnia; w półtorej godziny cały kościół się spalił. Obawiano się bardzo o arsenał, który w pobliskości kościoła stoi, i w którym znaczny magazyn prochu jest; ale czynność sikawkami robiących ludzi nie dała się dalej pożarowi rozszerzyć; żaden człowiek w tej okazyi życia nie postradał.

Jedna dywizya Włoskiej armii miała do Var departamentu wnieść, dla uśmierzenia uorganizowanego morderczego systemu.

W Dijon miały rozruchy wybuchnąć: krew się lała, ale emigranci zostali wypędzeni.

Będący tu jenerałay Duński konsul P. Grove został odwołany: on był tu powszechnie szacowany, kochany i nie chętnie się z nim rozstaiemy.

Kontra admirał Bouvet, który za wyprawę do Irlandyi od dyrektoryatu odda-

ony 205 tał, jest do swrgo urzędu nazad przywrócony.

Ministrowi policyi dano znać, że fakcyeniści d. 14 lipca w uroczystość rewolucyjną, zamysłaią rozruchy wzniecić: porozdawano pieniądze i puginały. Wiele jakobińskich członków konwencyi mieli się na zgromadzeniu we wsi Mont-Rouge przy Paryżu leżący, w tym celu mianym, znajdować.

Jenerał Soulerac wynalazł sposób namioty i tłumaczki żołnierskie w czasie deszczow bardzo łatwo od przemoknienia zachować. Minister wojenny wydał rozkaz doświadczenia tego wynalazku. Tenże sam jenerał wynalazł sposob zachowania fairwerkow od rdzy.

W okolicach Toulouse orkan straszne spustoszenia na 25 mil wciąż poczynił, domy i najmocniejsze drzewa po obalał &c. Nadzwyczajney wielkości grad, który razem padał wiele bydła pozabiał i ludzi pokaliczył.

Nasz korsarz les droits de l'homme i jeden Hiszpański w padli, iak nasz minister marynarki donosi, do portu Gibraltaru, zabrali kilka neutralnych okrętow i do Algesiras zaprowadzili. Te okręty były przed kilką dniami od Anglikow zabrane. Między wielą zabranemi od naszych korsarzy okrętami, znajdują się między innymi dwa Portugalskie bogate okręty od 300 i 280 beczek fernebuku do Lizbony przeznaczone, jeden Angielski od 300 beczek i o 16 armatach, jeden Pruski bryg ze zbożem do Lizbony przeznaczony i Amerykański okręt Mercury od 200 beczek z Norfolk z tytuniem do Bremen przeznaczony.

Gdy rada starszych rezolucją osobis-

tego podatku na rok 5 odrzuciła, który 60 mill: wynosił, dyrektoryat wyprawił do rady 500 poselstwo, upraszając iey aby tę rzecz na nowo przedsięwzięła. " Dyrektoryat, (słowa poselstwa) nie może się bez tego podatku obejść: położenie w iakim dyrektoryat co do względu politycznego i ekonomicznego stan Francyi widzi, wkłada na niego obowiązek udzielenia wam, Obywatele Reprezentanci, swej obawy. Wszystkie części służby cierpią; stan ten rzeczy nie może długo trwać. Zewnętrzni nieprzyjaciele oddalaia się od pokoju, w pomiar niedostatku publicznego naszego skarbu &c.

Słychać iż jenerał Angereau jest tu dla kommanderowania tutejszym woyskiem z Włoch wezwany.

Kontra admirał Brueyx, który z Tuluonu na morze wyszedł, wziął z sobą 2000 nad komplet maytkow, i iak słychać Wenecką flotę do Tulonu sprowadzi. W Brest trwaią wciąż uzbraiania.

Podatki ruchome i gruntowe na rok 5 i sposob wybierania ich są na nowo od rady 500 uradzone.

Mamy nadzieię, że uroczystość d. 14 lipca będzie tu spokojnie obchodzona, ponieważ policya wszystkie przygotowania do zapewnienia bezpieczeństwa poczyniła.

Instytut nasz narodowy na ostatnim posiedzeniu za rozwiązanie następujących pytan nadgrody wyznaczył: 1 Jakie są najlepsze sposoby do ugruntowania moralności narodu? 2 Zastanowienie się i roztrząśnienie nad biegiem ducha publicznego, albo raczey narodowego od Franciszka I. aż do zwołania jeneralnych stanow. 3 Jakie były przyczyny wydoskonalenia w starożytności snyderstwa, i iakie są sposoby

teraz do wydoskonalenia go? 4 Zastanowienie się nad sposobami do zaprowadzenia na nowo nauki języków łacińskiego i greckiego w Francyi. Nadgroda za rozwiązanie każdego pytania jest złoty medal 5 hektogramów wazący; każdy hektogram warta około 28 liwrow. Cudzoziemcy mogą się także o wspomnianą nadgodę starać; lecz traktat musi być w Francuzkim języku napisany i przed 1 vendemiaire roku 7 narodowemu instytutowi przesłany. Nadgroda będzie d. 15 nivose wspomnianego roku rozdawana.

### *Z Medyolanu d. 4. Lipca.*

Rzeczpospolita Cysalpiska nie jest już więcej czczym projektem, jest ona aktualnie przez swego tworcę rzeczpospolitą ogłoszona, i my odtąd znaczymy lud wolny i niepodległy. Buonaparte przyjechał tu umyślnie przedwczoraz dla oznajmienia Europie, że Cysalpiacykowie są ludem niepodległym, wolnym i równym. Wydał w tej mierze bardzo mocną odezwę w której szczególnież te wyrazy uważano: "Rzeczpospolita Cysalpiska była długi czas pod panowaniem domu Austriackiego; potem została od Francuzów zdobytą. Byłaby mogła podlegać ustawie zwycięzcy; ale naród Francuzki zawsze wielki, zawsze wspaniały, wraca lud do wszystkich praw swych, i rzeplta Cysalpiska wolna i niepodległa jest, i już za taką od Francuzów i od Cesarza uznana, a w krotce będzie od całej Europy." Rząd Francuzki nadając wolność Lombardom, niechciał ich na burze rewolucyjne wystawiać, które zazwyczaj rewolucyi towarzyszą, uznał za potrzebne na ten ieden raz tylko mianowania przez siebie członków rządu; ale oświadczają jak nayuroczyściej, że na

potym najwinniej nie będzie się, w interesa rzeczywospolitey Cysalpiskiej, mieczał, i od dnia dzisiejszego za rok, lud użyjeswego prawa, które ma do obierania na wakuujące urzędy członków."

Każdy sobie wystawi że nasi patrioci bardzo są kontenci z nowego rządu, i że Buonaparte jest człowiek nie doporównania; dla tego też od dwóch dni potysięc razy powtarzane okrzyki, że wszystkim stron: niech żyje rzeczpospolita! niech żyje Buonaparte! słyszeć się dają.

Na drugi dzień po instalacji dyrektorów, ministrowie, deputowani do rad, posłańcy stanu; odzwierni &c, byli z podziękowaniem u Buonaparte, i rząd nas dał dla niego wielką ucztę.

### *Z Gratz d. 20. Lipca.*

O wniściu Austriackich wojsk do Zaira i o innych zaszczytach w Dalmacyi zdarzeniach, odebraliśmy dwa listy z tego miasta pod d. 3 i 9 t. m. Podług tych listów znany dobrze i szacowany w Gratz maior Culoz wszedł tam d. 2 w 700 ludzi od regimentu Strasoldo i kilka set granicznych żołnierzy, którzy dzień przed tym na 10 stulkach tam przybyli, z bronią w ręku i rozpuszczonemi chorągiewami. Magistrat wyszedł na przeciw niemu z kluczami od miasta i powitał go; potem zostały Cesarzskie chorągiewy i chorągiew na rynku zatknięta. Cesarzskie woyska zlużowały Weneckie z odwachu i innych miejsc w największej spokojności. Chorągiew Wenecką zdjęto a Cesarzką na to miejsce postawiono; król czworonożnych zwierząt, musiał królowi ptakom ustąpić: to wszystko działo się przyhuku armat i odprawionym zaraz w kościele katedralnym *Tedcum laudamus*. Że wszystko spokojnie poszło, i że lud przechodząc z pod iednego pod drugi

rząd w korbach utrzymany został wiński-  
śmy to mieszkańcom miasta Zara i godne-  
mu proweditorowi Querini.

Miasto Sebenica nie było tak szczęśli-  
we: lud uczynił tam bowiem powtorne za-  
mieszanie i dopuścił się wielu nieprzyzwo-  
itości, tak iż tego samego dnia, kiedy Au-  
stryacy spokojnie do Zara weszli, maior  
de la Roka, terażniejszy komendant Car-  
lopago w 400 granicznych żołnierzy z bronią  
w rękę tamtejszy zamek opanował, i groź-  
bą tamtejszych buntowników wstrzymał,  
przeznaczone ofiary od ich zapalczywości  
ściąży, szlachtę i kupców jeszcze uratował.  
Od d. 2 t. m. graniczne wojska z Lika we-  
szły do różnych części Dalmacyi i wszędzie  
na rzecz Najjaśniejszego domu Austryac-  
kiego przysięgę odebrały. Bez żadnego na-  
wet wystrachu znajduje się już do 10,000  
wojska w tym kraju. Wszędzie robią nowe  
drogi, albo stare naprawiają, dla prowa-  
dzenia wojska, artylleryi, bagażów &c.  
Znaczne korpus wojska maszeruje przez  
kraj rzeczypospolitey Raguzy do Catharro,  
która jeszcze do Dalmacyi należąc, na  
samej granicy Albanii leży.

#### *Z Zemlina d. 3. Lipca.*

Wszystkie nadeszłe dotąd z Turzech  
wiadomości potwierdzają, że będący tam  
Francuzi znacznie w kredycie upadli, i za-  
myślają wszystkich, nawet będących w  
wojsku Francuzów oddalić. Z poselstwa  
Francuzkiego nie jest już Porta więcey tak iak  
dawniey kontenta. — W Kandyi, Morei i  
w innych prowincyach podniósł lud stra-  
szny bunt, i każe się okropnych skutków  
obawiać. Porta jest w największey ztąd  
niespokojności, zwłaszcza że mieszkańcy  
Konstantynopolu są zupełnie do podobne-  
go przykładu udysponowani. Mowią że  
te zbuntowane prowincye, iako też Grecya

i brat baszy de Skutary za pomocą baszy  
Widdińskiego (więc się z Portą nie poied-  
nał) mają zamiar uczynienia się niepodle-  
głemi od Porty.

#### *Z Wenecyi d. 5. Lipca.*

Na sefsyi municypalności tutejszey d. 3. czy-  
tano protokół sefsyi municypalności Terviso,  
którey prezydent towarzystwa instrukcyi  
przyniósł manifest, przez który usiłuje, wszy-  
stkie w rewolucyi będące ludy Włoch w  
jedno ciało połączyć. To dało powód o-  
bywatelowi Mengotti do uczynienia takiej  
samey propozycyi. Municypalność, wy-  
dała zaraz odezwę, w której się deklaruie  
przyłączyć do innych Włoskich wolnych  
ludow, dla uformowania jedney demokra-  
tyczney, mocney i nierozdzielney rzeczypos-  
politey, któraby swoją własną woiność i  
bezpieczeństwo utrzymać potrafiła, i de-  
kretowała, że wydział publicznego ocale-  
nia kilku członkow wyznaczyć ma do zbierania  
dobrowolnych na to podpisów oby-  
wateli, których lista potym dyrektoryato-  
wi Francuzkiemu, jenerałowi Buonaparte  
i każdemu wolnemu ludowi Włoch będzie  
kommunikowana.

Tymczasowy rząd Wenecki rozstał  
do wszystkich rządow Europy protestacyą  
przeciw zaborowi przez Austryą Istrii i  
Dalmacyi, i przeciwko wszystkim tym  
czynom, które od Celsarskich kommandan-  
tow już wykonane, lub wykonać się mają:  
podchlebia sobie w niey, że inne ludy na  
takowy krok nie będą obojętnie patrzyły,  
i że Celsarz Jmć idąc za uczuciem spra-  
wiedliwości rozkazy swoje cofnąć każe.

#### *Z Włoch d. 5. Lipca.*

Króla Sardyńskiego 10,000 posiłko-  
wego wojska, podług zawartego d. 6  
kwietnia z Francyzą alliansu, które nad

Tesino roztawione zostało, jest od d. 21 maja pod kommandą jenerała Buonaparte i do niego wszystkie rapporta odsyła.

Z Mantui 40 armat do Tortony, a 40 drugie do Palmanova poprowadzono.

Oddział Francuzkiego wojska, pod kommandą jenerała Chabot, d. 3 wsiędził do Luka, gdzie także terazniejszy rząd na demokratyczny przerobiony być ma.

W Rzymie d. 28 czerwca, gdzie po-  
dług zwyczaju około południa przypadające na drugi dzień święto SS. Apostołów, przez wystrzał z armaty z Engelburgu zapowiedziane zostało, nie wiedzieć jakim sposobem do magazynu prochu, kul i karta-  
czów w części wału tej fortecy będącego dostał się ogień, i z niezmiernym łoskotem na powietrznego wysadził. Na około stojące domy wielką szkodę poniosły; 20 ludzi na śmierć zostało zabitych, a 16 skaliczonych i cały Rzym strachem był napełniony. Feierwerk, który w wigilią tego Święta miał być dawany, został odłożony; kopuła jednak S. Piotra była iak dawniey illuminowana.

Dnia 29 dla słabości zdrowia nie mogli jeszcze sam Papież w kościele S. Piotra celebrować, kardynał Albani zastąpił jego miejsce; jednak protestacją kameralnego fiskusa względem nie oddania od Neapolu namiotów, u siebie w pokoju przyjął. Dwór Neapolitański i tą razą oddał zwyczajne podarunki Papieżowi procz namiotów.

Papież dla tym prędszego odzyskania zdrowia, przeniósł się teraz do tej części Watykanu, którą niegdyś hrabina Mathilda zamieszkała, i która dotąd iey imie nosi.

Dla poprawienia skarbu zatrudniają się wciąż różne oszczędzenia zaprowadzić.

Ociec S wydał teraz rozkaz aby zaprzecno chleb i wino rozdawać, które w pałacu Papiezkim aż do zbytku różnym osobom rozdawano.

Dnia 25 czerwca w Foggia został ob-  
rządek ślubny krolewicza Neapolitańskiego z Arcy Xźniczką Klementyną dopełniony. U dworu była wielka gala, a dla pomoczenia w tym dniu radości, udarował Król wielu orderami, i iak cywilnym, tak wojskowym urzędy udzielał.

Potym odjechał Król d. 27 do Caserta, a d. 28 był w Neapolu spodziewany dla dania nówo przybyłym postom Francuzkiemu i Rosyyskiemu audyencyi. Dnia 4 lipca cały dwór był w Neapolu oczekiwany.

*Z Frankfurtu d. 17. Lipca.*

Jenerał Lefevre mający główną kwarterę w Höchst, o milę od nas wezwał dnia wczorayszego z całej okolicy przełożonych do siebie, zapyluiąc się ileby wojska tak jazdy iak i piechoty bez wielkiego ucisku mogli utrzymać, zkąd wnoszą, iż dwie dywizye Francuzow od 18 do 20,000 wynoszące długo ieszcze w okolicy naszej zabawią; co nie małe opóźnienie w zniwie uczyni. Jenerał Lemoine cofa się w trzech kolonnach za Ren, i iak mówią idzie do Brest.

Porożnienie się jenerałów Werneck i Kray iuz Wiedeń roztrzygnął: pierwszy poszedł na pensyą, a drugiego do Włoch przeniesiono.

Xiążę dziedziczny Reufs feldmarszałek Celsarski powrócił tu dla obięcia werbowniczey kommandy.

Margrabina Laval, żona bywszego wprowadziciela ambasadorow w Paryżu, pojechała ztąd nazad do Francyi.

*Od wyższego Renu d. 17. Lipca.*

Dnia 6 t. m. Francuzi wyciągnęli z Giesfen. Xiążę biskup Bamberski nie miał ratyfikować nowego rozgraniczenia z Anspach i Bareuth. Na d. 1 t. m. zaczął się sejm kantonow Szwajcarskich w Frauenfeld, dokąd i sekretarz ambasady Francuzkiej obywatel Laguiante z Bazylei dla dopilnowania interesów rzeczypospolitey Francuzkiej się udał.

W Strazburgu iarmark był bardzo dobry; gotowych pieniędzy uwiało się dużo, i oprócz wielu innych kupców znajdowali się także Elberfeldscy. Nowemu biskupowi Spiru podług Erlandzkiej gazety, odmówił Cezarsz dyplomu na lenność.

Palatyńskie zwierzchniki w Bacharach &c. odebrały od rządu w Manheimie rozkaz udania się do Francuzow z prośbą, o zaprzestanie wszelkich rekwizycy, na mocy ratyfikacyi przedugodnych punktow pokoju.— W okolicy Goara nakazano publicznie dla wojak Francuzkich forażę; ale te już na rachunek rzeczypospolitey Francuzkiej dostawiane być mają.

Gazety Rzeszy donoszą z Wiednia, że z okoliczności nowej pielgrzymki do Mariacelli, Cezarsstwo offiarowali dla cudownego obrazu złotą koronę.

W biskupstwie Leodyjskim ma być, podług publicznych doniesień, kommissya Cezarska złożona, do roztrząsania wszystkich z rewolucyi wynikających zaskarżeń i ogłoszenia za rzeczy przeszłe amnestyi.

Nowy republikancki Welteliński rząd, aresztował wszystkie w swym kraju znajdujące się Graubindczykow sprzęty i one spisać kazał. W Graubindskim roty zbuutowanych zbiegow, zlabowały

kilka domow.— Weltelinczykowie wezwali niektore okolicice Graubindskiego kraiu pod wielkimi groźbami do łączenia się z niemi. Spodziewać się jednak potrzeba, iż Buonaparte Weltelinczykow w związku z Graubindcami zostawi, przypuściwszy tych do rownych praw z dotychczasowemi ich zwierzchnikami.

*Z Neuwiedzkiej gazety d. 15. Lipca.*

Boginią pokoju mogą sobie teraz podług rysu niniejszey polityki wystawić: Ona ma wolny zamek na iedney gorze, do którego pięć wniściow, jest, i te od pięciu dyrektorow Francuzkich są strzeżone. Ma iedną małą bramę, do której tylko przez krzywe i pokręcone drogi dostąpić można. Rewbel w prowadził tamtędy króla Pruskiego, a on, że się bardzo utrudził wziął sobie kawał Polski i Gdańsk. Drugiey bramy pilnie Lareveiller-Lepaux; w prowadził tamtędy Hiszpanią, i dał iey na sniadanie gorę Gibraltar, ale iey strawić nie może. Utrzeciey bramy stoi Carnot z tygłem, na którym rzeczpospolite Wenecką, Genuęską i Lukańską topi. Fusy rzuca rożnym mocarstwom, które ich zabierają. Czwartej bramy pilnie Barras; tamtędy w prowadził Cezarskiego orła do Świątynicy; wyrwał mu prawe skrzydło w Niderlandach, lewe w Medyolanie, i polepił mu wyrwane pióra na ogonie aż ku Dalmacyi, Raguzie i Bosnii: pod głowę przylepił mu co kolwiek Niemieckich piór, które innym wyrwał. Piąta brama wychodzi do morza; Barthelemy stoi tam na gorze. Anglia przybywa na okręcie, na którym wszystkie zdobycze wschodnich i zachodnich Indyy natadowane są. Dyrektor Barthelemy zatrzymuje ich, i cały ładunek porozumiawszy się z Angielskim kapitanem

Fitt rozdał iego właścicielom; najlepsze jednak kawałki zostawili dla siebie. Bogini pokoju stoi na balkonie i klątwę rękoma. *Sibene — plaudite.*

*Z Madrytu d. 16. Czerwca.*

Dowiadujemy się z Kadyx, że tamtejszy port zawsze jeszcze Anglicy w blokadzie trzymają, i 3 liniowe okręty przyszły im na pomoc. Ztąd się pokazuje, że wiadomość d. 24 maja z Kadyx, podług której Hiszpańska flotta na morze wysłać miała, i Anglicy do odstąpienia blokady przymuszeni byli, wcale bez fundamentu była. Owszem pokazuje się, że mimo czynności admirała Masaredo uzbrojenie i opatrzenie floty w żywność bardzo powoli idzie, i że nie masz nadziei do przełamania daleko większej Angielskiej floty i odpędzenia iey, jeżeli żywioty lub Francuzka flotta na pomoc nie przybędzie.

To samo się dzieje i przeciw Portugalii: zgromadzona armia Hiszpańska w Esre madura nie jest jeszcze zupełnie uorganizowana, i za słaba do przedsięwzięcia czego. Wtęy stronie oczekujemy Francuzkiego korpusu posiłkowego, które już ma być w drodze.

*Z Londynu d. 6. Lipca.*

*Przez Hollandyą.*

Wszystkie wojenne okręty, które na Tamizie gotowe stały, do Nore poszły, a ztamtąd do floty admirała Duncan odesłane zostaną. Agincourt, Lancaster i Lion najpierwej po płyną.

Trzy okręty, które lord Bridport od swej floty do Plinut nazad odesłał, nie mają jeszcze żadnej komunikacji z lądem, ponieważ duch buntu jeszcze na nich nie usmierzony. Inkwizycyę tych buntowników, których liczba na wszystkich 3 o-

krętach do 400 wynosi, trwają wciąż. Reszta 20 okrętów wspomnioney floty, nabrały żywności w Torbay.

Przybyła z Paryża depesza, donosi między innym, że margrabia del Campo i hrabia Cabarus z strony Hiszpanii, a z mający być wyznaczeni od Batawskiej rzezypospolitey ministrowie na kongresie pokoju przytomni będą.

*Z Włoch d. 4. Lipca.*

Zawaśnienia między dworem Neapolitańskim i dyrektoryatem Francuzkim, z powodu żądanych od dyrektoryatu pieniędzy, zdaje się, że już są załatwione, bo d. 12 czerwca wiele wozow z pieniędzmi przechodziło z Neapolu na Rzym do Medyolanu. — Na uroczystość za poległych Francuzow, która w roznych miejscach i na S. Gotarda gorze obchodzona będzie, z samey Mantui 100,000 liw. wyznaczono. — Papięzkie prowincye Ravenna, Forli, Sandrio &c. już się także za niepodległe deklarowały, i tak iak Luka, która równie demokratyczny rząd zaprowadzić chce, deputowanych do jenerała Buonaparte wysłały.

*Z Lizbony d. 10. Czerwca.*

Przed kilką dniami mieliśmy nadzieję, iż spor nasz z Hiszpanią zgodnym sposobem zakończony będzie, iakoz i przygotowania wojenne już były ustały; lecz te spokojne negocyacye nagle z dwóch ważnych przyczyn przerwane zostały. Dwór nasz odrzucił formalnie propozycyę Francuzow, aby się rzekł aliansu z Anglią, a przystąpił do traktatu Hiszpanii z Rzeczypospolitą Francuzką. — Przełożeniem tych dwóch punktów postowi naszemu w Paryżu, probowao nas, czyli przy pośrednictwie Hiszpanii nie podpiszemy tych warunkow pokoju.

# D O D A T E K

D O N<sup>ru</sup>. 61.

## GAZETY KRAKOWSKIEJ

---

W NIEDZIELĘ DNIA 30. LIPCA 1797.

---

Już od niejakiego czasu zkupiała się w Moldawie banda w dosyć znaczney liczbie zbiegłych hultajów, w zamiarze szkaradnym i kary godnym napadnienia i wszczęcia zamieszek na granicach Bukowiny i Galicyi wschodniej, pustoszenia i rabowania onych, i mieszanina bezpieczeństwa oraz spokojności tamtejszych mieszkańców. Ci buntownicy tak byli dalecy w zapędzie i zuchwałości swej, iż się ważyli pod przewodnictwem procz tego iuz notowanego Polaka Denisko w różnych miejscach inkursye czynić, będąc wszelako, przez w tamtych stronach konsystujące C. K. woyska, każdą razą z utratą wielu głów odparci, aż nakoniec cała ta zgraja hultajów, za powtórzonym wpałnieniem, w części posiekani, w części połapani i w niewolą wzięci, w części znowu rozproszeni, tym sposobem zupełnie pokonani zostali. Używają przeto teraz mieszkańcy okolic tamtejszych dawney spokojności, a schwytni winowaycy oczekują bary zasłużoney. W Krakowie d. 26 Lipca 1797.

*Z Paryża d. 11. Lipca.*

Dzisiejszy Redaktor donosi następującą urzędową wiadomość:

”Przybyły tu d. 9. m. kuryer z Włoch przywiozł dyrektoryatowi depeszę, w której jenerał Buonaparte donosi, iż negocyacye z Celsarzem wciąż się kontynuują.”

Amerykański okręt, za którym jenerał Kościuszko z Brystol do północney Ameryki popłynął, jest jak się w tym momencie dowiadujemy o Francuzkiego korsarza zabrany i do Nant zaprowadzony. To nie podpada żadney wątpliwości, że

ten jenerał będzie jak najlepiej we Francyi traktowany.

Minister policyi miał niektórych deputowanych uwiadomić, że obawa wielkiego zamieszania w Paryżu jest nie prawdziwa; ale wszelako ostrzegł ich, aby się oswoić życie na baczności mieli, ponieważ zaboycy na nich czatują.

Dla przyymowania Tureckiego ambasadora, który tu w tych dniach oczekiwany jest, wyszło kilka oddziałów woyska do Fontainebleau &c.

Członki kryminalnego sądu w depart-

tamencie Charente i Doma poskładali swoje urzędy, ponieważ dotąd nie zapłaćeni.

Teraźniejszy rząd Genueski obywatela Brocadi na swego ambasadora przy rzeczypospolitey mianował.

W Radzie 500 uformowała się nowa partya gory.

Na ulicy Gravilliers w kilku domach nawrzucano tajemnie słomy do piwnic, co po spaleniu kościoła Celestynow dało do różnych domysłów powod.

Słychać, iż nasz terażniejszy ambasador w Madrycie jenerał Perignon z całą swoją ambasadą jest nazad odwołany. Francuzcy kupcy mieli się na niego żalić, że im potrzebney opieki i pomocy odmówił. Ale ta wiadomość potrzebuie qieszcze potwierdzenia tak iak i ta, że dyrektoryat obywatela Perrochel bywszego rezydenta w Sztokolmie na zawiadującego interesami do Madrytu postął.

Bywszy vice admirał Villaret Joyeuse przekładał w tych dniach radzie 500 smutne położenie naszych maytkow. Niepłacą im mówią należącego im się żołdu, a szczegulniey w tych czasach potrzeba ich od dezercyi wstrzymywać. Villaret Joyeuse żądał, aby maytkom regularnie żołd wypłacano. Dyrektoryat ma o tym radę uwiadomić.

Korsarz le Prodigé z Dunkierki, od 14 armat i 80 ludzi pod kapitanem Wandezan de, natrafił niedawno na 9 Angielskich zbroynych okrętów, które 40 armat miały. Przez dwa dni bili się z sobą. Wiedney potyczce, która 6 godzin trwała wspomniony korsarz 560 wystrzałow uczynił, i tak iuz był postrzylany że mu się tylko 28 ludzi zdrowych zostało; z tym wszystkim 6 Angielskich okrętow przymu-

sił do zwiniecia żaglow, i 64 niewolnikow, między którymi kapitan jednego z zabranych okrętow się znajduie, do Dunkierki przyprowadził. Sam konwoiował swoje przy, aż o 15 mil od Texel, gdzie 4 z nich weszły, a z resztą mając sam potrzebę do Dunkierki poptynał.

Trzeci zbior pamiętnikow kunsztow z Włoch składa się z 25 statuow.

Minister marynarki doniosł znowu dziś o zabranie wielu okrętow przez naszych korsarzow.

#### *Z Rzymu d. 24. Czerwca.*

Papież, który iuz 80 rok wieku swego liczy, co dzień się gorzey ma. Paraliżowy attak, którego niedawno doznał, osłabił iego ciało, a bardziey jeszcze ducha: gębę mu skrzywił, oko w pół zamknął i mowę iego nie zrozumiałą uczynił. Wszelako czasami przychodzą do niego z interesami, do których się włożył. Dla mocney iego konstytucyi jeszcze doktorowie nie tracą zupełnie o nim nadziei.

#### *Z Genui d. 30. Czerwca.*

W tych dniach aresztowano jeszcze kilku ludzi, którzy chcieli spokojność publiczną zmieszać; teraz robią im proces.

Nasz legion Liguryjski organizuie się; z 10,000 ludzi będzie się składał, przez połowę z ochotnikow, przez połowę z płatnych.

Mieszkańcy St. Remo nie chcą do naszey rzeczypospolitey należeć; chcą być oddzielnemi; ale rozumiey, że uwiadomienie usne Buonapartego będzie dostatecznym do nawrocenia ich.

Rząd odwołał ministrow, których w Londynie i w Paryżu mieliśmy. Obywatel Bonelli, który zawiadywał naszymi interesami w Turynie, idzie na miejsce obywatela Balbi do Wiednia.

*Z Bononii d. 29. Czerweca.*

Przeszło tedy kilka oddziałów wojska, które się do Ankony udały. To już jest pewna, że Lacerata i Jesi poszły za przykładem tego miasta. Mówią także że w Xięstwie Urbino rewolucya wybuchnęła.

Jenerał Sahuguet wyjechał ztąd do Marsylii; jenerał Ballaup zastępuje tu jego miejsce, i zatrudni się organizacją naszey gwardyi narodowej. Nowy legion będzie uformowany, który się legionem Transpadańskim nazywać będzie.

Z Wenecyi mamy wiadomość, że jenerał Gentili, z eskadrą swoją na wyspę Korfu przybył.

*Z Kolonii d. 9. Lipca.*

Utrzymują teraz za rzecz pewną, iż jenerał Hoche kommanderować będzie Brestenską wyprawą, a Moreau nad armią Sambry i Mozy kommendę obeymie. Jenerał Watrin idzie ztąd do kommanderowania z innymi jenerałami do St. Domingo i dywizye Lefevra i Championeta mają być do Brestenskiey wyprawy przeznaczone. Cożkolwiek bądź wiele woysk Francuzkich z prawego brzegu Renu cefa się. W Bruxelli w bywszym kościele rozumu czyli ustaw, katolickie nabożeństwo znowu odprawiają.

*Z Lille d. 11. Lipca.*

Lord Malmesbury ptaci na miesiąc od mieszkania dla siebie i swity swojej 300 luidorow. Wydatki jego od czasu, iak tu stanął, nadzwyczaj są wielkie; stoły daie codzień otwarte. Znajduję się tu bardzo wiele cudzoziemcow z Bruxelli, Gandawy i z innych miast, którzy z ciekawości iaki koniec rozpoczętych konferencyi nastąpi, tu przybyli. Telegraf tuteyszy wyprawil

dziś dwie depesze do ministra zagranicznych interesow w Paryżu.

*Od Renu d. 10. Lipca.*

Jenerał Lemoine d. 8 wyruszył z głowną swoją kwaterą od Lany do Leodyum. Kommissarz Francuzki Brevet w Bazylei umocowany do wymiany niewolników, ogłosił, że na mocy przedugodnych artykułow między Austryą i Francją wszyscy oboiey strony do oyczyzny swoiey powrócić mogą, i że niewolnicy Francuzcy już są w drodze do domu.

*Z Lizbony d. 12. Czerweca.*

Xiążę Waldeck został Portugalskim Feldmarszałkiem z naywyższą nad całym woyskiem kommendą. Gdy się mnostwo szlachty, do służby naszey milicyi offiarowało, zniesiono dawnieyszą ustawę, która pewny wiek i liczbę kadetow ze szlachty przepisywała.

*Od brzegow Adygi d. 3. Lipca.*

Jenerał Francuzki Gentili stanął już na wyspie Korfu, z flottyllą, na której tam z Wenecyi popłynął. Ona składa się z 21 okrętow Weneckich małych i wielkich; ma na sobie 4000 Francuzow, a 2000 Wenechow.

*Z Hagi d. 15. Lipca.*

Nasza morska wyprawa zabiera się do odpłynienia, a gdy to piszę, może już wyszła na morze. Przeznaczenie iey dotąd ieszcze jest tajemnicą; chociaż ci naybardziej zdają się zbliżać do prawdy, którzy utrzymują, iż nie ku brzegom Anglii, Szkocyi ani Irlandyi zmierza. Tym czasem, gdy admirał Duncan z flottą od 30 liniowych okrętow i Fregat około Texel krąży, zdaje się iż przyydzie nieuchronnie do bitwy, skoro vice admirał Winter z flottą Batawow odbije się od Texel, co łatwo

nastąpić może, mając wiatr od wczorajsza pomysłny.

Jak tylko Angiel: okręt z poselstwem do Texel zawinął; postawiono go natychmiast przy okręcie warty między dwoma brygantynami, tak iż z koryta nie widzieć nie mógł chociażby miał ten zamiar. Depesze od admirała Duncan oddano wice admirałowi Winter. W liście tym pełnym przyecielskich wyrazów prosił o pośrednictwo Batawskiego rządu do Francuzow o uwolnienie Angielskiego rybaka, a to na mocy zwyczaju ściśle dotąd od narodow Angielskiego, Francuzkiego i Hollenderskiego zachowanego, który ubeścieczył dla rybakow wolną żeglugę.— Wice admirał Winter przeczytawszy to pismo, wyprawił zaraz uzbroioną brygantynę pod kommendą kapitana Ruys do floty admirała Duncan, donosząc mu iż żądanie iego rządowi swemu przelożył, i odpowiedź iaka nastąpi, niezwłocznie admirałowi przesła.

Na uścieniu Skaldy także krążą co dzień Angielskie okręty. Przed kilką doiami jedna szalupa Angielska do Katsan wyładowała.

Z *Bruxeli* d. 13. *Lipca*.

Donoszą z Lille, iż negocyacye mię-

dzy pełnomocnikami Francuzkimi lordem Malmesbury od d. 9 rozpoczęte ciągle się odbywają; długo jednak czekać jeszcze potrzeba, nim publiczność o wypadku ich dowie się, bo Angielski ambasador zdaie się chcieć znowu dawney dyplomatyki przewłok używać.

Telegraf poseła co dzień po dwie depesze do dyrektoryatu do Paryża. Cała ambasada Angielska mieszka w rynku. Dnia 8 lord Malmesbury pierwszą ministerjalną wizytę obywatelowi Letourner i innym legacyi Francuzkiej osobom oddał. Konferencye odprawują się w domu intendenta. Lord Malmesbury okazuje w Lille wielką powagę i przepych, który się z prostotą negocyatorów Francuzkich niezgadza. Inni Angielcy podobny przepych w wydatkach okazują.

Municypalność tuteysza wydała odezwę do współ obywatelow radząc im, aby uroczystość rewolucyi d. 14 lipca przypadającą obchodzili w swych sercach, ponieważ ona będąc zadłużoną, nie jest w stanie święcić iey z okazałością. Długi tuteyszego miasta wynoszą teraz do 25 milionow.

## DONIESIENIA.

Przez C. K. Zachodnio galicyjską dobr rządowych administracyą, pod d. 10go Kwietnia roku terażniejszego wypisana i na dzień 31 bieżącego miesiąca wyznaczona licytacya, wagi dem przedarzy kamienicy kameralney w Krakowie pod Nr: 221 będący ninieyszem: odwołuje się.

Z C. K. Zachodnio galicyjskiej dobr rządowych administracyi w Krakowie d. 24 Lipca 1797.  
*Adam Dising, sekretarz.*

Przez sąd woytowski ławniczy miasta Stołecznego Krakowa, wszelacy wierzytiele lub interefsansci do kamienie dawniey Ankwiczowskie, późniey Gaiewskie zwanych, w mieście Krakowie na ulicy Grodzkiej stojących, prawo lub pretensye mający awiadomią się. Iż po otrzymanych na nich iako niestawiających w d. 3 grudnia 1796 roku d. 21 kwietnia, i 10 lipca roku bieżącego 1797 trzech kondemnatach, z prawnego poparcia Sall. Woyciec a Darynowskiego kupca Krakowskiego, a tych kamienie dziedzica i posiadacza, są na d. 8 sierpnia roku b. do dania legalnych przyczyn niestawienia się przed tenże sąd przypozwanym, w przypadku więc osobistego lub przez swych pełnomocników niestawienia się, i legalnych przyczyn nie dania, że wyrokiem sądowym od praw i pretensyi do rzeczonych kamienic mianych, na zawsze odsądzeni zostaną i process edyktałny przeprowadzony wedle prawa za niewzruszony uznany będzie.

W Drukarni Jana Maya, wyszły Kazania na Niedziele, święta, pasyjne i na niektóre nabożństwa wciągu roku przypadające, przeciwko zepsutości obyczajow i wiary wymierzone X. Chmielewskiego Reformata prowincyi Małopolskiej. Tom I. część I. 600 numerow kartowych zamykający zł. 6.